

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2014 - 2019

Έγγραφο συνόδου

A8-0223/2015

30.6.2015

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ευρώπη
(2014/2210(INI))

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

Εισηγήτρια: Angelika Niebler

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	4
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	15
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	17
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	26
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	32

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ευρώπη (2014/2210(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη τα κριτήρια που καθορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2003 για τον ορισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ),
 - έχοντας υπόψη το «πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (COM (2012)0795),
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του 2009, της ομάδας εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τίτλο «Επισκόπηση ζητημάτων που αφορούν τις οικογενειακές επιχειρήσεις: έρευνα, μέτρα πολιτικής και υφιστάμενες μελέτες»,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 5ης Φεβρουαρίου 2013, σχετικά με τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση¹,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Ιανουαρίου 2014, σχετικά με την αναβιομηχάνιση της Ευρώπης για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας²,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις: Μια “Small Business Act” για την Ευρώπη» (COM(2008)0394),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A8-0223/2015),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 17 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προστατεύει την ιδιοκτησία·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις γενικά έχουν συμβάλει σημαντικά κατά το παρελθόν στην άνοδο της ευρωπαϊκής οικονομίας και διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, στη μείωση της ανεργίας, ιδίως μεταξύ των νέων, και στην επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πολυγενεακός χαρακτήρας των οικογενειακών επιχειρήσεων ενισχύει τη σταθερότητα της οικονομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις διαδραματίζουν συνήθως κεφαλαιώδη ρόλο στην ανάπτυξη των

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0036.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2014)0032.

- περιφερειών από πλευράς απασχόλησης, μετάδοσης τεχνογνωσίας και περιφερειακής οργάνωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή πολιτικών προσανατολισμένων στις οικογενειακές επιχειρήσεις θα ενθάρρυνε την επιχειρηματικότητα και θα προσέφερε κίνητρα στις ευρωπαϊκές οικογένειες να ξεκινήσουν τις δικές τους οικογενειακές επιχειρήσεις·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Επετηρίδα οικογενειακών επιχειρήσεων της Ernst and Young, του 2014, το 85 % του συνόλου των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων είναι οικογενειακές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν το 60% των θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις έχουν διάφορα μεγέθη, γεγονός που τους προκαλεί διάφορες δυσκολίες και προβλήματα·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ενώ οι περισσότερες οικογενειακές επιχειρήσεις είναι ΜΜΕ, οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορεί να είναι μικρές, μεσαίες ή μεγάλες, εισηγμένες ή μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις αυτές έχουν ευρέως εξισωθεί με τις ΜΜΕ, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι υπάρχουν επίσης πολύ μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες που είναι οικογενειακές επιχειρήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ, μικρός αριθμός οικογενειακών επιχειρήσεων δημιουργεί μεγάλο μέρος του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, συμβάλλει σημαντικά στη διατήρηση θέσεων εργασίας, και μάλιστα σε περίοδο κρίσης, στη δημιουργία και στην ανάπτυξη απασχόλησης και στην οικονομική επιτυχία της χώρας· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές οικογενειακές επιχειρήσεις οι οποίες δεν emπίπτουν πλέον στον ορισμό των ΜΜΕ αλλά ούτε μπορούν να θεωρηθούν μεγάλοι όμιλοι, αφενός αποκλείονται από ορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης και αφετέρου δεν απαλλάσσονται από ορισμένες διοικητικές υποχρεώσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι τούτο οδηγεί αναπόφευκτα σε περιττή γραφειοκρατία, η οποία συνεπάγεται σημαντική επιβάρυνση γενικά, ιδίως για τις οικογενειακές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σημαντικός αριθμός οικογενειακών επιχειρήσεων δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από μία χώρες, γεγονός που σημαίνει ότι το μοντέλο της οικογενειακής επιχείρησης έχει διακρατική διάσταση·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η άμεση φορολογία και το κληρονομικό δίκαιο είναι αρμοδιότητες των κρατών μελών, και ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για την υποστήριξη των οικογενειακών επιχειρήσεων και την αντιμετώπιση των προβληματισμών τους·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις θεωρείται πως διαθέτουν υψηλό βαθμό ακεραιότητας και αξίες που διέπουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, και εισάγουν υψηλά πρότυπα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης έναντι των υπαλλήλων τους και του περιβάλλοντος, καλλιεργώντας παράλληλα ευνοϊκό κλίμα για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις εγγυώνται συνήθως τη μετάδοση γνώσεων και δεξιοτήτων και σε ορισμένες περιπτώσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στους κοινωνικούς δεσμούς·

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές γεωργικές μονάδες είναι το συνηθέστερο επιχειρηματικό μοντέλο και συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη της εγκατάλειψης της υπαίθρου, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν τη μοναδική πηγή απασχόλησης στις περιφέρειες της Ευρώπης που υστερούν σε ανάπτυξη, ιδίως δε στις λιγότερο εκβιομηχανισμένες περιφέρειες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές γεωργικές νομάδες μπορούν να προσφέρουν ένα μοντέλο επιτυχίας, διότι γενικά εφαρμόζουν στην πράξη την αρχή της περιβαλλοντικής-κοινωνικής κυκλικής οικονομίας, και διότι στο πλαίσιο αυτό οι γυναίκες που έχουν ηγετικές θέσεις δεν συμβάλλουν μόνο στην επιχειρηματικότητα, αλλά και σε ορισμένες επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έργο της ομάδας εμπειρογνομόνων της Επιτροπής σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις έχει ολοκληρωθεί εδώ και πάνω από μια πενταετία, και έκτοτε δεν έχει δρομολογηθεί καμία νέα ευρωπαϊκή πρωτοβουλία σε επίπεδο ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη έρευνας και δεδομένων σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για την κατανόηση των ιδιαίτερων αναγκών και δομών των οικογενειακών επιχειρήσεων·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο νομικά δεσμευτικός, συγκεκριμένος, απλός και εναρμονισμένος ορισμός των «οικογενειακών επιχειρήσεων»·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω της έλλειψης ορισμού, δεν είναι δυνατή η συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων στα κράτη μέλη της ΕΕ, για την ευαισθητοποίηση όσον αφορά την ιδιαίτερη κατάσταση, τις ανάγκες και τις οικονομικές επιδόσεις των οικογενειακών επιχειρήσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η έλλειψη αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων μπορεί να σταθεί εμπόδιο στη λήψη πολιτικών αποφάσεων και να έχει ως συνέπεια να μην ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των οικογενειακών επιχειρήσεων·
- IG. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις, πέρα από την οικονομική τους σημασία, διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο από κοινωνική άποψη·
- ID. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχουν και στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ ενώσεις ή άλλες δομές εκπροσώπησης συμφερόντων οι οποίες να καλύπτουν ειδικά τις ανάγκες των οικογενειακών επιχειρήσεων·
- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ για τόνωση της επιχειρηματικότητας και των νεοφυών επιχειρήσεων θα πρέπει να ενισχυθούν και να συμπληρωθούν με μεγαλύτερη έμφαση στη διευκόλυνση και την προώθηση της μακροπρόθεσμης επιβίωσης των οικογενειακών επιχειρήσεων·
- IΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μοντέλο των οικογενειακών επιχειρήσεων παρουσιάζει ανομοιόμορφη κατανομή στα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι σημαντικό μέρος των οικογενειακών επιχειρήσεων στην Ευρώπη έχουν διακρατικό χαρακτήρα και δραστηριοποιούνται σε διάφορα κράτη μέλη·
- IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στην ΕΕ έχουν, κατά μέσο όρο, 16% μικρότερο ωρομίσθιο συγκριτικά με τους άνδρες, ότι υπάρχουν ελάχιστες γυναίκες σε υψηλόβαθμες και ηγετικές θέσεις, και ότι εφαρμόζονται διαφορετικές εργασιακές πρακτικές και μισθολογικά συστήματα σε άνδρες και γυναίκες, πράγμα που

δυσχεραίνει την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών, την πλήρη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας και την ισορροπία επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής·

- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά ο ρόλος των γυναικών είναι αφανής ή εικονικός και ότι δεν αναγνωρίζεται επαρκώς η εργασιακή και η μισθολογική τους κατάσταση, πράγμα που έχει σοβαρές επιπτώσεις στις ασφαλιστικές τους εισφορές, στις συντάξεις και στις κοινωνικές τους παροχές, καθώς και σε επίπεδο αναγνώρισης των δεξιοτήτων τους, όπως φαίνεται από τα στοιχεία σχετικά με το χάσμα ως προς τις αμοιβές και τις συντάξεις των δύο φύλων¹·

Σημασία για την οικονομία

1. τονίζει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις τείνουν να επιδεικνύουν υψηλή κοινωνική ευθύνη έναντι των εργαζομένων τους και διαχειρίζονται τους πόρους ενεργά και υπεύθυνα, κατά κανόνα δε υιοθετούν μια βιώσιμη και μακροπρόθεσμη προοπτική όσον αφορά το οικονομικό μέλλον της επιχείρησης («έντιμος έμπορος», υπεύθυνος ιδιοκτήτης ή διαχειριστής), και συνεπώς έχουν σημαντική συμβολή στις τοπικές τους κοινότητες και στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, και δημιουργούν και διατηρούν θέσεις εργασίας·
2. υπογραμμίζει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις, λόγω της παράδοσής τους, είναι ισχυρά συνδεδεμένες με τον τόπο εγκατάστασής τους και, κατά συνέπεια, δημιουργούν και διατηρούν θέσεις εργασίας σε αγροτικές ή λιγότερο ελκυστικές περιοχές, συμβάλλοντας στην καταπολέμηση της δημογραφικής γήρανσης και της συρρίκνωσης του πληθυσμού που πλήττει μεγάλα τμήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· καλεί, επομένως, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τις απαραίτητες οικονομικά αποδοτικές υποδομές, προκειμένου να εξασφαλιστούν η ανταγωνιστικότητα, η ανανέωση, η ανάπτυξη και η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων αυτών, ιδίως των μικρότερων και των νεοφυών μονάδων, και να διευκολυνθεί η διατομεακή και διασυνοριακή συνεργασία, βοηθώντας ώστε να μπορέσουν να αναπτυχθούν και να διεθνοποιηθούν·
3. αναγνωρίζει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις αποτελούν τη μεγαλύτερη πηγή δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα και, συνεπώς, ό,τι ωφελεί τη συνέχεια, την ανανέωση και την ανάπτυξη στον τομέα των οικογενειακών επιχειρήσεων ευνοεί τη συνέχεια, την ανανέωση και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας·
4. επισημαίνει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις υψηλής ειδίκευσης, ειδικότερα, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως προμηθευτές και φορείς καινοτομίας για μεγαλύτερες επιχειρήσεις και ότι, με τη μακρόπνοη και διαγενεακή προοπτική που υιοθετούν στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους, παρέχουν υλική ασφάλεια στις επιχειρήσεις τις οποίες προμηθεύουν, συμβάλλοντας έτσι σε σημαντικό βαθμό στην οικονομική ανάπτυξη·
5. υπενθυμίζει στην Επιτροπή το γεγονός ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις είναι στην

¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_pay_gap/140319_gpg_el.pdf

πλειονότητά τους ΜΜΕ¹ και ότι, κατά συνέπεια, επιβάλλεται να εφαρμοστεί η αρχή «Σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα», έτσι ώστε να προσαρμοστεί καλύτερα η ευρωπαϊκή νομοθεσία στις πραγματικότητες και τις ανάγκες των επιχειρήσεων αυτών και να τους επιτρέψει να επωφεληθούν από χρηματοδοτικά προγράμματα και μείωση της γραφειοκρατίας.

6. επισημαίνει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση μειονοτήτων και υποεκπροσωπούμενων ομάδων να συμμετέχουν στις τοπικές τους οικονομίες·
7. επισημαίνει ότι το υψηλότερο επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της οικογένειας καθιστά τις οικογενειακές επιχειρήσεις πολύ ευέλικτες και ικανές να προσαρμόζονται γρήγορα στις αλλαγές του οικολογικού-κοινωνικού περιβάλλοντος· παράλληλα, η δραστηριοποίησή τους σε εξειδικευμένες αγορές για μεγάλα χρονικά διαστήματα επιτρέπει στις οικογενειακές επιχειρήσεις να διαπρέπουν στον εντοπισμό νέων ευκαιριών και καινοτομίας·

Χρηματοδότηση

8. επισημαίνει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις παρουσιάζουν συχνά σημαντικά υψηλότερο δείκτη ιδίου κεφαλαίου από ό,τι οι μη οικογενειακές επιχειρήσεις, καθώς και ότι ο εν λόγω υψηλός δείκτης ιδίου κεφαλαίου εξασφαλίζει την οικονομική σταθερότητα των επιχειρήσεων και της συνολικής οικονομίας, παρέχοντας, παράλληλα, περιθώρια για την πραγματοποίηση πρόσθετων επενδύσεων στην επιχείρηση, τα οποία δεν θα πρέπει να περιοριστούν περαιτέρω·
9. καλεί, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι οι εθνικές διατάξεις σχετικά με τη φορολογία κληρονομιών και δωρεών, το χρέος και τα ίδια κεφάλαια, και τη φορολογία των επιχειρήσεων στηρίζουν και δεν αποθαρρύνουν τη χρηματοδότηση μέσω ιδίων κεφαλαίων, που έχει ζωτική σημασία για τις οικογενειακές επιχειρήσεις· υπενθυμίζει ότι η άμεση φορολογία και το κληρονομικό δικαίο αποτελούν αρμοδιότητες των κρατών μελών· καλεί, συνεπώς, τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη «στρέβλωση χρέους» στο πλαίσιο των φορολογικών καθεστώτων τους αξιολογώντας τις επιπτώσεις της στη διάρθρωση της χρηματοδότησης των εταιρειών και το επίπεδο των επενδύσεων, και για να εξασφαλιστεί ίση μεταχείριση των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τη χρηματοδότηση μέσω δανεισμού, ώστε να μην εμποδίζονται η διαδοχή της ιδιοκτησίας και οι μακροπρόθεσμες προοπτικές των οικογενειακών επιχειρήσεων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν οποιαδήποτε διάκριση δημιουργούν τα φορολογικά συστήματα σε βάρος της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων μέσω ιδίων κεφαλαίων στο πλαίσιο του θεμιτού ανταγωνισμού·
10. υπογραμμίζει ότι η μακροπρόθεσμη εξασφάλιση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων έχει καταστεί βασικός παράγοντας ανταγωνιστικότητας· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία των σταθερών χρηματοπιστωτικών δομών σε διεθνές επίπεδο· καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι στο πλαίσιο της ρύθμισης των

¹ Τελική έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Επισκόπηση για θέματα οικογενειακών επιχειρήσεων», Νοέμβριος 2009.

χρηματοπιστωτικών αγορών δεν προκύπτουν περιττές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις·

11. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την επέκταση των δικαιούχων όλων των υφιστάμενων μέσων για τις ΜΜΕ και/ή τους επιχειρηματίες, ιδίως του COSME, στις οικογενειακές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης·
12. υπογραμμίζει ότι λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης και του δυσμενούς οικονομικού κύκλου, πολλές από τις λειτουργίες των οικογενειακών επιχειρήσεων υποχρηματοδοτούνται, και ότι είναι σημαντικό οι οικογενειακές επιχειρήσεις να έχουν ανοικτή και εύκολη πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης·
13. επισημαίνει εν προκειμένω την ανάγκη προώθησης εναλλακτικών μορφών δανεισμού προς τις οικογενειακές επιχειρήσεις, όπως οι πιστωτικές ενώσεις·

Προκλήσεις

14. επισημαίνει ότι για το 35% των επιχειρήσεων που δεν επενδύουν σε αγορές του εξωτερικού, βασικός λόγος είναι η ελλιπής γνώση των ξένων αγορών και η έλλειψη πείρας σε σχέση με τη διεθνοποίηση· καλεί, επομένως, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαθέτουν, ιδίως για τις μικρότερες οικογενειακές επιχειρήσεις, πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες διεθνοποίησης, μέσω της διαδικτυακής πύλης για τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ και της ευρωπαϊκής πλατφόρμας συνεργασίας συνεργατικών σχηματισμών (ECCP), και να μεριμνούν για την καλύτερη ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων διεθνοποίησης μέσω του διαδικτύου· καλεί, επιπλέον, τα κράτη μέλη να προσφέρουν υπηρεσίες υποστήριξης στις επιχειρήσεις που προτίθενται να επενδύσουν σε διεθνές επίπεδο, για παράδειγμα παρέχοντάς τους πληροφορίες ή εγγυήσεις εξαγωγικής πίστωσης, αίροντας τους φραγμούς στο εμπόριο και προωθώντας ειδική εκπαίδευση για την καλλιέργεια πνεύματος επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο οικογενειακής επιχείρησης·
15. επισημαίνει ότι η αυξημένη διεθνοποίηση των οικογενειακών επιχειρήσεων παρέχει περισσότερες ευκαιρίες για μεγέθυνση της οικονομίας και τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρέχουν στις μικρότερες οικογενειακές επιχειρήσεις βοήθεια για την καλύτερη αξιοποίηση της ψηφιακής υποδομής·
16. αναγνωρίζει ότι το φορολογικό, νομικό και διοικητικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν οι οικογενειακές επιχειρήσεις (και οι επιχειρήσεις που τις διαχειρίζονται οι ιδιοκτήτες τους) καθορίζεται από το συνδυαστικό αποτέλεσμα της εταιρικής νομοθεσίας και του ιδιωτικού δικαίου·
17. επισημαίνει ότι το 87% των ιδιοκτητών οικογενειακών επιχειρήσεων θεωρεί ότι η διατήρηση του ελέγχου της επιχείρησης αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες επιτυχίας¹· επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το «πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020»² της Επιτροπής, οι μεγαλύτερες προκλήσεις που μπορεί να

¹ European Family Business Barometer, Ιούνιος 2014.

² COM(2012)0795.

αντιμετωπίσει μια οικογενειακή επιχείρηση είναι η μεταβίβαση της κυριότητας της επιχείρησης και η μεταβίβαση της διαχείρισης από τη μία γενιά στην επόμενη·

18. επισημαίνει ότι οι μικρές και μεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις έρχονται συνέχεια αντιμετώπιες με την ανάγκη για καινοτομία και προσέλκυση των κατάλληλων δεξιοτήτων και ταλέντων· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρέχουν στις μικρότερες οικογενειακές επιχειρήσεις κίνητρα ώστε να αναλαμβάνουν κινδύνους για την ανάπτυξη, και κίνητρα για να εφαρμόσουν προγράμματα κατάρτισης του προσωπικού και για να αποκτήσουν πρόσβαση σε εξωτερική γνώση·
19. καλεί τα κράτη μέλη να απλουστεύσουν τις διοικητικές διαδικασίες και τα φορολογικά συστήματα, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι οικογενειακές επιχειρήσεις·
20. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δραστηριοποιηθούν για την ανάπτυξη ψηφιακής επιχειρηματικότητας και ψηφιακών δεξιοτήτων προκειμένου οι οικογενειακές επιχειρήσεις να αξιοποιούν πλήρως τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών·
21. καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν το νομικό πλαίσιο για τις μεταβιβάσεις οικογενειακών επιχειρήσεων, και να δημιουργήσουν ειδικά χρηματοδοτικά μέσα για τις μεταβιβάσεις, ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα ρευστότητας, με στόχο να εξασφαλίζεται η συνέχεια των οικογενειακών επιχειρήσεων και να αποφεύγονται οι αναγκαστικές πωλήσεις· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ειδική εκπαίδευση, προσανατολισμένη στις οικογενειακές επιχειρήσεις, για τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων, τις δομές διακυβέρνησης, τις στρατηγικές ιδιοκτησίας και τη στρατηγική καινοτομίας, ιδίως σε χώρες όπου, για ιστορικούς λόγους, η έννοια της οικογενειακής επιχείρησης δεν είναι καθιερωμένη, που θα μπορούσε να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη επιτυχία τους, ιδίως όσον αφορά τη μεταβίβαση επιχειρήσεων·
22. υπογραμμίζει την ανάγκη άμεσης σύνδεσης των οικογενειακών επιχειρήσεων με εκπαιδευτικές δραστηριότητες που τους παρέχουν συνεχή ενημέρωση σχετικά με τις πλέον σύγχρονες ορθές πρακτικές διοίκησης επιχειρήσεων· τονίζει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις συμβάλλουν αποφασιστικά στην επιτυχία των μεταρρυθμίσεων στην επαγγελματική εκπαίδευση και στην αύξηση του αριθμού των θέσεων κατάρτισης· επισημαίνει πως όταν τα συστήματα επιχειρηματικής κατάρτισης λειτουργούν σωστά, μπορούν σε βάθος χρόνου να συμβάλουν στην καταπολέμηση της έλλειψης εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και της ανεργίας των νέων· επισημαίνει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης θα μπορούσαν να προσφέρουν στις οικογενειακές επιχειρήσεις το καλύτερο δυνατό περιβάλλον για να επενδύουν σε θέσεις μαθητείας·
23. επισημαίνει, επιπλέον, την ανάγκη για αντιμετώπιση άλλων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις, όπως είναι οι δυσκολίες στην εύρεση και διατήρηση εργατικού δυναμικού με δεξιότητες, καθώς και τη σημασία της ενίσχυσης της επιχειρηματικής εκπαίδευσης και της ειδικής κατάρτισης στη διοίκηση οικογενειακών επιχειρήσεων·

24. υπογραμμίζει τη σημασία που έχουν για τους μικροεπιχειρηματίες τα προγράμματα κατάρτισης που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, τα οποία επιτρέπουν στους ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων να προσαρμόζουν τις επιχειρήσεις τους σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον που εξαρτάται από την αυξανόμενη παγκόσμια οικονομική ολοκλήρωση, την εμφάνιση νέων τεχνολογιών και την εστίαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και με οικολογικό χαρακτήρα·
25. επισημαίνει ότι η προώθηση της επιχειρηματικότητας σε σχολεία και λοιπά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα έχει καίρια σημασία για την ανάπτυξη μιας περισσότερο επιχειρηματικής νοοτροπίας· επισημαίνει ακόμα ότι η εκπαίδευση θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τις οικογενειακές επιχειρήσεις, όπως η ιδιοκτησία, η διαδοχή και η οικογενειακή διακυβέρνηση, καθώς και πιο γενικές πληροφορίες, όπως η σημασία της καινοτομίας ως μέσου για τον επαναπροσδιορισμό της επιχείρησης·
26. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη την επίσημη και άτυπη, περιστασιακή και αόρατη εργασία που εκτελείται από μέλη των οικογενειών, και στις οικογενειακές επιχειρήσεις, και να δημιουργήσουν ένα σαφές νομικό πλαίσιο·
27. τονίζει ότι η συμβολή των οικογενειακών επιχειρήσεων στην καινοτομία θα μπορούσε να ενισχυθεί με την προώθηση της συμμετοχής τους σε συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και συνεργατικούς σχηματισμούς και με την ενθάρρυνση της συνεργασίας τους με ερευνητικά ιδρύματα·

Προοπτικές

28. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο της βελτίωσης της νομοθεσίας, να πραγματοποιήσει ανάλυση της υφιστάμενης νομοθεσίας η οποία επηρεάζει τις οικογενειακές επιχειρήσεις, προκειμένου να προσδιοριστούν προβλήματα και εμπόδια για την ανάπτυξη·
29. καλεί την Επιτροπή να αναθέτει τακτικές και επαρκώς χρηματοδοτούμενες μελέτες που θα αναλύουν τη σημασία της κυριότητας για την επιτυχία και την επιβίωση των επιχειρήσεων, θα εξετάζουν τις συγκεκριμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις, και θα προτείνουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη έναν στατιστικά αποδεκτό ορισμό της «οικογενειακής επιχείρησης» –σε συνεργασία με τη Eurostat– λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες στα διάφορα κράτη μέλη· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει την υπάρχουσα «ειδική ομάδα για τα δεδομένα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων» προκειμένου να συγκεντρωθούν επαρκή δεδομένα, μεταξύ άλλων για τις οικογενειακές επιχειρήσεις σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση της κατάστασης των οικογενειακών επιχειρήσεων, καθώς και η σύγκριση των οικογενειακών επιχειρήσεων με τις μη οικογενειακές, να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών, τεχνογνωσίας και ορθών πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ, για παράδειγμα με τη δημιουργία ενός σημείου επαφής για τις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Επιτροπή και με τη βέλτιστη αξιοποίηση προγραμμάτων όπως το «Erasmus για νέους επιχειρηματίες», και να προβλέψει περισσότερο στοχευμένη βοήθεια·
30. καλεί την Επιτροπή να διεξαγάγει εκτίμηση αντικτύπου η οποία θα εξετάζει κατά

πόσον είναι δυνατόν να επεκταθεί ο ευρωπαϊκός ορισμός των ΜΜΕ του 2003, ώστε να περιλάβει και ποιοτικά κριτήρια, πέρα από τα ποσοτικά, τα οποία να λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, την ιδιοκτησία της επιχείρησης, δεδομένων της αλληλεξάρτησης ιδιοκτησίας, ελέγχου και διαχείρισης, του γεγονότος ότι στις οικογενειακές επιχειρήσεις ο κίνδυνος και η ευθύνη φέρονται αποκλειστικά από την ίδια την οικογένεια, της κοινωνικής ευθύνης της επιχείρησης, και, γενικότερα, του προσωπικού χαρακτήρα της εταιρικής διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων σε σχέση με τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διαχείριση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, και των συνεπειών που θα μπορούσε να έχει αυτό για τις οικογενειακές επιχειρήσεις, π.χ. όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και την επιλεξιμότητα των επιχειρήσεων αυτών·

31. καλεί στο μεταξύ την Επιτροπή να διεξαγάγει, στο πλαίσιο της τακτικής αξιολόγησης των επιπτώσεων του ρυθμιστικού πλαισίου, μελέτη σκοπιμότητας για μια «δοκιμή οικογενειακών επιχειρήσεων» (για πολιτικές που αφορούν, για παράδειγμα, την κυριότητα, τη δομή διακυβέρνησης ή την ιδιωτικότητα μιας επιχείρησης) κατά το πρότυπο της δοκιμής ΜΜΕ, και να την καθιερώσει το συντομότερο δυνατόν, αν από τη μελέτη επιβεβαιωθεί η σκοπιμότητά της, προκειμένου να μπορεί να εκτιμηθεί εκ των προτέρων ο αντίκτυπος ορισμένων νομικών πράξεων στις οικογενειακές επιχειρήσεις, ώστε να μην επιβαρύνονται με περιττή γραφειοκρατία, με ιδιαίτερη έμφαση στις συνδυασμένες επιπτώσεις του εταιρικού και του ιδιωτικού δικαίου·
32. επισημαίνει ότι οι διαφορές όσον αφορά π.χ. τη φορολογική νομοθεσία, τους κανονισμούς για τις ενισχύσεις ή την υλοποίηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε όμορες χώρες, μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα στις παραμεθόριες περιοχές για επιχειρήσεις, όπως οι οικογενειακές εκμεταλλεύσεις· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, από τα κράτη μέλη να εξετάζουν την προτεινόμενη εθνική νομοθεσία και την προτεινόμενη μέθοδο μεταφοράς της ευρωπαϊκής νομοθεσίας ώστε να διαπιστώνεται ο αντίκτυπος τους στους επιχειρηματίες, για παράδειγμα σε εκείνους που έχουν οικογενειακές επιχειρήσεις, στις παραμεθόριες περιοχές·
33. καλεί την Επιτροπή να συγκροτήσει μόνιμη εσωτερική ομάδα εργασίας, και να καθορίσει τις αρμοδιότητές της, η οποία θα ασχολείται ειδικά με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των οικογενειακών επιχειρήσεων, θα υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, θα ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των οργανώσεων οικογενειακών επιχειρήσεων στα κράτη μέλη, και θα διαδίδει κατευθυντήριες γραμμές και τυποποιημένα κείμενα και λύσεις για τις οικογενειακές επιχειρήσεις, για την υπέρβαση των ειδικών προβλημάτων τους· καλεί επίσης την Επιτροπή να δημιουργήσει μονοαπευθυντικές θυρίδες εξυπηρέτησης για τις επιχειρήσεις, που να μπορούν να ενεργούν ως σημεία επαφής σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις οικογενειακές επιχειρήσεις και τις ομάδες συμφερόντων των οικογενειακών επιχειρήσεων και να προσφέρουν βοήθεια σε ειδικά θέματα που σχετίζονται ειδικότερα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και την πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ·
34. υπογραμμίζει τον επιχειρηματικό ρόλο των γυναικών στις οικογενειακές επιχειρήσεις· καλεί την Επιτροπή να διεξαγάγει μελέτη για την παρουσία των γυναικών στις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ευρώπη, και να αξιολογήσει τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις για τη χειραφέτηση των γυναικών, την ισότητα ευκαιριών και την ισορροπία μεταξύ ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής·

- τονίζει την ανάγκη να προστατευθεί το δικαίωμα των γυναικών στην κληρονομιά στις οικογενειακές επιχειρήσεις, σε ισότιμη βάση με τους άνδρες, με την προώθηση μιας νοοτροπίας ισότητας δικαιωμάτων μεταξύ ανδρών και γυναικών, που θα προωθεί τον επιχειρηματικό ρόλο των γυναικών στις οικογενειακές επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων σε διευθυντικές θέσεις· υπογραμμίζει επίσης ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις θα πρέπει να συμμορφώνονται προς τις νομικές διατάξεις για την κοινωνική ασφάλιση, τις συνταξιοδοτικές εισφορές και τα πρότυπα ασφαλών συνθηκών εργασίας·
35. υπενθυμίζει για μια ακόμη φορά στα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές τη σημασία της επαρκούς παροχής υπηρεσιών ποιότητας σε προσιτό κόστος για τη φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων και άλλων εξαρτώμενων ατόμων, καθώς και της παροχής φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις ή άλλων αντισταθμίσεων, για να βοηθούνται οι άνδρες και γυναίκες που εργάζονται ως μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι ή στη διοίκηση οικογενειακών επιχειρήσεων να εξισορροπούν τις οικογενειακές και τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις·
 36. υπογραμμίζει την ανάγκη για χωριστές και επαρκώς αμειβόμενες περιόδους μητρότητας και πατρότητας και γονικής άδειας, οι οποίες να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργαζομένων, των αυτοαπασχολούμενων και των επιχειρηματιών·
 37. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πρεσβειρών Γυναικείας Επιχειρηματικότητας και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Καθοδήγησης για Γυναίκες Επιχειρηματίες προκειμένου να γίνουν ευρύτερα γνωστά·
 38. διαπιστώνει ότι οι οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι, λόγω της έγγειας ιδιοκτησίας, τους άρρηκτα συνδεδεμένες με τον τόπο εγκατάστασής τους· καλεί συνεπώς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε η συνέχεια αυτών των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων να μην υπονομευθεί από την υπέρμετρη γραφειοκρατία· επιστά την προσοχή στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι γυναίκες στη διαχείριση οικογενειακών αγροτικών εκμεταλλεύσεων, και καλεί τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν μέτρα για την επιχειρηματική κατάρτιση και επιμόρφωση ειδικά για τις αγρότισσες, προκειμένου να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η άμεση συμμετοχή των γυναικών στις οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις·
 39. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος σε ολόκληρη την ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των οικογενειακών επιχειρήσεων στην οικονομία της ΕΕ, και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που να ευνοεί την επιχειρηματική αριστεία·
 40. καλεί την Επιτροπή να εκδώσει επειγόντως ανακοίνωση σχετικά με τον ρόλο των οικογενειακών επιχειρήσεων, με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη μεγέθυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας έως το 2020, να καταρτίσει οδικό χάρτη με τα μέτρα που μπορούν να ενισχύσουν το οικονομικό περιβάλλον και την ανάπτυξη οικογενειακών επιχειρήσεων στην ΕΕ, να μεριμνήσει για την ευαισθητοποίηση στις ιδιαίτερες προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις, καθώς επίσης να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και το διεθνές προφίλ τους, και τις δυνατότητες που προφέρουν για τη δημιουργία απασχόλησης·

41. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα στις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις οποίες παρουσίασε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Juncker κατά την έναρξη της θητείας του το καλοκαίρι του 2014 – και τούτο είναι εύλογο: Λόγω της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης περίπου 25 εκατομμύρια άνθρωποι σε ολόκληρη την ΕΕ εξακολουθούν να είναι άνεργοι, ενώ ο αριθμός των νέων κάτω των 25 υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μειώθηκε κατά διψήφιο ποσοστό¹.

Ορισμένες πρώτες –αν και μικρές– επιτυχίες της αυστηρότερης οικονομικής και δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ είναι ήδη ορατές, καθότι η ευρωπαϊκή οικονομία επιστρέφει σταδιακά σε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβλεψε για το 2015 αύξηση 1,3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) (έναντι 1,1% για το προηγούμενο έτος) και για το 2016 αύξηση 1,9% (σε σύγκριση με 1,7% για το προηγούμενο έτος). Ωστόσο, η Ευρώπη έχει ακόμη μεγαλύτερες δυνατότητες, οι οποίες δεν αξιοποιούνται πλήρως. Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα θετικό επενδυτικό κλίμα για τις επιχειρήσεις μας και να ενισχυθεί συνολικά το επιχειρηματικό πνεύμα σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ειδικά οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης και στην ανάκαμψη της οικονομίας. Πάνω από το 60% του συνόλου των επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι οικογενειακές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν περίπου το 40-50% των θέσεων εργασίας στην ιδιωτική οικονομία. Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληγε ήδη το 2009 η τελική έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι οικογενειακές επιχειρήσεις ακολουθούν πιο μακρόπνοη προσέγγιση από ό,τι οι επιχειρήσεις που δεν βρίσκονται υπό τη διαχείριση του ιδιοκτήτη, καθότι θέτουν ως στόχο τη συνέχιση της οικονομικής επιτυχίας τους και στις επόμενες γενιές. Σε πολλά κράτη μέλη υπάρχουν καθιερωμένες επιχειρήσεις που βρίσκονται στην τρίτη, τέταρτη ή πέμπτη γενιά. Αυτή η παράδοση επιτυχίας θα πρέπει φυσικά να συνεχιστεί. Λόγω της παράδοσής τους, πολλές οικογενειακές επιχειρήσεις είναι ιδιαίτερα αφοσιωμένες στον τόπο εγκατάστασής τους. Με τον τρόπο αυτόν συμβάλλουν καθοριστικά στην εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Ωστόσο, παρότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις διαδραματίζουν τόσο σημαντικό ρόλο για την οικονομία μας, δεν τυγχάνουν αντίστοιχης προσοχής σε επίπεδο πολιτικής. Το 2003, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε έναν ορισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το 2009, μια ομάδα εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιχείρησε να ακολουθήσει αυτό το παράδειγμα θεσπίζοντας έναν ορισμό των οικογενειακών επιχειρήσεων. Ωστόσο, αυτός δεν είναι νομικά δεσμευτικός και δεν εφαρμόζεται στα επιμέρους κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, πολλές οικογενειακές επιχειρήσεις οι οποίες ούτε εμπίπτουν στον ορισμό των ΜΜΕ ούτε μπορούν να θεωρηθούν μεγάλοι όμιλοι, αφενός αποκλείονται από ορισμένες δυνατότητες στήριξης και αφετέρου δεν απαλλάσσονται από

¹ Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, πηγή: Επιτροπή.

ορισμένες υποχρεώσεις. Αυτό οδηγεί αναπόφευκτα σε περιττή γραφειοκρατία, η οποία συνεπάγεται σημαντική επιβάρυνση γενικά, και κυρίως για τις οικογενειακές επιχειρήσεις.

Επιπλέον, πολλές οικογενειακές επιχειρήσεις προσπαθούν απεγνωσμένα να παραμείνουν κάτω από το όριο που έχει θέσει η Επιτροπή στα κριτήρια για τις ΜΜΕ, με προβλέψιμες συνέπειες: δεν προσλαμβάνουν περαιτέρω προσωπικό, προκειμένου να εμποδίσουν την αύξηση των εσόδων κερδών και του κύκλου εργασιών, με αποτέλεσμα να αποκλείεται αυτομάτως η περαιτέρω ανάπτυξη.

Ένα περαιτέρω πρόβλημα το οποίο οφείλεται στην έλλειψη ορισμού είναι η δυσκολία σύγκρισης της κατάστασης των οικογενειακών επιχειρήσεων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής επισήμανε το 2009, στο πλαίσιο της εντολής της, ότι υπάρχουν πάνω από 90 διαφορετικοί ορισμοί της οικογενειακής επιχείρησης. Το γεγονός αυτό καθιστά αδύνατη τη σύγκριση των ιδιαιτεροτήτων, των δυσχερειών και άλλων παρόμοιων παραγόντων.

Πάντως, όλες οι οικογενειακές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αργά ή γρήγορα μια κεντρική πρόκληση: το ζήτημα της διαδοχής στην ηγεσία της επιχείρησης. Κάθε χρόνο βρίσκονται σε αυτή τη θέση περίπου 450.000 επιχειρήσεις που απασχολούν συνολικά περίπου 2 εκατομμύρια άτομα. Λόγω των πολυάριθμων δυσχερειών τις οποίες συνεπάγεται η μεταβίβαση, εκτιμάται ότι κάθε χρόνο αναγκάζονται να κλείσουν έως και 150.000 επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να χάνονται περίπου 600.000 θέσεις εργασίας¹. Πρέπει επομένως να δημιουργηθεί το κατάλληλο πλαίσιο σε επίπεδο πολιτικής, προκειμένου να αποφευχθεί αυτή η απώλεια θέσεων εργασίας. Οι μεταβιβάσεις επιχειρήσεων εντός της οικογένειας δυσχεραίνονται ιδίως από τις εθνικές διατάξεις σχετικά με τη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και επιχειρήσεων. Πολλοί ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων προσφεύγουν στη λύση του ιδρύματος ή της «αγοράς» ενός εξωτερικού διαχειριστή. Με τον τρόπο αυτόν, όμως, η οικογένεια εκχωρεί σε μεγάλο βαθμό τον έλεγχο της επιχείρησης. Η διατήρηση, ωστόσο, αυτού του ελέγχου αποτελεί από τη σκοπιά των επιχειρήσεων έναν από τους καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας.

Περισσότερα από 6 χρόνια μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της ομάδας εμπειρογνομόνων της Επιτροπής σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις, είναι πλέον επιτακτική ανάγκη να δοθεί προσοχή σε αυτήν τη σημαντική κατηγορία επιχειρήσεων. Απαιτούνται επείγοντως περισσότερα στοιχεία, αριθμοί και δεδομένα από τα επιμέρους κράτη μέλη, με στόχο να κατανοηθούν καλύτερα τα προβλήματα και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις, και να ενισχυθεί η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Είναι μάλλον απίθανο να χρειάζονται συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο (πέρα από τις εθνικές διατάξεις σχετικά με φορολογικά ζητήματα). Πιο σημαντικό είναι να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση, σε επίπεδο πολιτικής, όσον αφορά αυτήν τη σημαντική κατηγορία επιχειρήσεων και να παρέχεται βοήθεια στις περιπτώσεις όπου αυτή χρειάζεται. Για παράδειγμα, η αρχή θα μπορούσε να γίνει με τη θέσπιση, σε μεταβατικό επίπεδο, μιας «δοκιμής οικογενειακών επιχειρήσεων», η οποία θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιπτώσεων του ρυθμιστικού πλαισίου, προκειμένου να διαπιστώνεται αν οι σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις του ενωσιακού δικαίου έχουν επιπτώσεις στις οικογενειακές επιχειρήσεις και τις δομές τους και να εντοπίζονται οι επιπτώσεις αυτές.

¹ Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020, COM(2012)0795.

11.5.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ευρώπη
(2014/2210(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Zdzisław Krasnodębski

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. εκτιμώντας ότι με τον όρο οικογένεια εννοούνται οι συγγενείς μέχρι του τετάρτου βαθμού και λαμβάνοντας υπόψη ότι ως μέλη της οικογένειας νοούνται και οι συγγενείς που δεν συμβιούν, οι σύζυγοι σε διάσταση και όσοι συμβιούν με καθεστώς εξομοιούμενο με τον γάμο·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικογενειακή επιχείρηση μπορεί να έχει τη μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας και ότι η εργασία στην οικογενειακή επιχείρηση δεν είναι δωρεάν·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις αποτελούν πάνω από το 60% όλων των ευρωπαϊκών εταιρειών, εξασφαλίζουν ποσοστό 40 έως 50% των συνολικών θέσεων εργασίας και έχουν μεταβλητό μέγεθος που κυμαίνεται από μικρές επιχειρήσεις έως εταιρείες κολοσσούς, κάτι που σημαίνει ότι αντιμετωπίζουν διαφορετικά προβλήματα και δυσκολίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συντριπτική πλειονότητα των οικογενειακών επιχειρήσεων είναι ΜΜΕ, οι οποίες παρέχουν απασχόληση στα δύο τρίτα των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δημιουργούν το 85% των νέων θέσεων εργασίας στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες επιχειρήσεις δημιουργούν κατά μέσο όρο δύο νέες θέσεις εργασίας και ότι η επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων δημιουργεί περί τις πέντε νέες θέσεις εργασίας·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειονότητα των οικογενειακών επιχειρήσεων είναι ΜΜΕ και ότι το μέγεθος μιας οικογενειακής επιχείρησης θα πρέπει να είναι ένα από τα βασικά

στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη στον ορισμό μιας τέτοιας επιχείρησης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην περιφερειακή ανάπτυξη, από πλευράς απασχόλησης και χωροταξικού σχεδιασμού·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις είναι πιο πιθανόν να έχουν μακροπρόθεσμο προσανατολισμό και ουσιώδη συμβολή στην οικονομία, φέρνοντας μακροπρόθεσμη σταθερότητα, λόγω της κοινωνικής τους ευθύνης, του υψηλού επιπέδου υπευθυνότητάς τους ως ιδιοκτητών, του ιδιαίτερου βαθμού δέσμευσής τους έναντι των τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων και της οικονομίας, καθώς και των ισχυρών αξιών που έχουν τις ρίζες τους στην ευρωπαϊκή παράδοση περί «συναλλακτικών ηθών», και λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά κανόνα, και παρά το γεγονός ότι πλήττονται έντονα από την οικονομική κρίση, οι οικογενειακές επιχειρήσεις την αντιμετωπίζουν με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα και, ως εκ τούτου, δεν σπεύδουν να αφήσουν τους εργαζομένους τους χωρίς δουλειά· λαμβάνοντας υπόψη, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει τις οικογενειακές επιχειρήσεις με πρωτοβουλίες όπως τα λεγόμενα «Οικογενειακά σύμφωνα»· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη της εγκατάλειψης της υπαίθρου και σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν τη μοναδική πηγή απασχόλησης στις περιφέρειες της Ευρώπης με τη χαμηλότερη ανάπτυξη, ιδίως δε στις λιγότερο εκβιομηχανισμένες περιφέρειες·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ για τόνωση της επιχειρηματικότητας και των νεοσύστατων επιχειρήσεων θα πρέπει να ενισχυθούν και να συμπληρωθούν με μεγαλύτερη έμφαση στη διευκόλυνση και την προώθηση της μακροπρόθεσμης επιβίωσης των οικογενειακών επιχειρήσεων·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να βελτιωθεί το νομικό κλίμα όσον αφορά τη διαδοχή (μεταβίβαση της εταιρείας εντός της οικογένειας), ιδίως το πεδίο εφαρμογής και η κλίμακα των διάφορων προσεγγίσεων σχετικά με τους φόρους κληρονομιάς και ακίνητης περιουσίας σε όλη την ΕΕ, δεδομένου ότι 480.000 εταιρείες στην ΕΕ μεταβιβάζονται κάθε χρόνο, πράγμα που επηρεάζει πάνω από 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω των πολυάριθμων δυσχερειών που συνδέονται με τις μεταβιβάσεις, εκτιμάται ότι κάθε χρόνο αναγκάζονται να κλείσουν περί τις 150.000 επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να χάνονται 600.000 θέσεις εργασίας¹·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι φόροι κληρονομιάς αποτελούν σοβαρό πρόβλημα ιδίως για τις μικρομεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα ορισμένες από αυτές να προβαίνουν σε περικοπές ή ρευστοποίηση·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας κοινός ευρωπαϊκός ορισμός των «οικογενειακών επιχειρήσεων» είναι απαραίτητος όχι μόνο για τη βελτίωση της ποιότητας της συλλογής στατιστικών δεδομένων για τις επιδόσεις του τομέα, αλλά και ως μέσο για να μπορούν οι φορείς χάραξης πολιτικής να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των οικογενειακών επιχειρήσεων και της κοινωνίας·

¹ Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020, COM(2012)0795.

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις εξασφαλίζουν τη μετάδοση γνώσεων και δεξιοτήτων και ότι σε ορισμένες περιοχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στους κοινωνικούς δεσμούς·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και οι οικογενειακές επιχειρήσεις αποτελούν επιτυχημένο μοντέλο διότι εφαρμόζουν στην πράξη την αρχή της περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιώσιμης οικονομίας κυκλικής ροής·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιχειρηματική εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης των νέων, καθώς αυτοί έχουν περισσότερες πιθανότητες να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση και οι επιχειρήσεις τους τείνουν να είναι πιο καινοτόμες και πιο επιτυχημένες συγκριτικά με τις επιχειρήσεις των ατόμων χωρίς υπόβαθρο επιχειρηματικής εκπαίδευσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν επίσης μικρότερο κίνδυνο ανεργίας και έχουν συχνότερα σταθερές και καλύτερες θέσεις εργασίας με καλύτερες απολαβές·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μοντέλο των οικογενειακών επιχειρήσεων παρουσιάζει ανομοιόμορφη κατανομή στα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι σημαντικό μερίδιο των οικογενειακών επιχειρήσεων στην Ευρώπη έχουν διεθνικό χαρακτήρα και δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά κράτη μέλη·
1. παρατηρεί ότι υπάρχουν περισσότεροι από 90 ορισμοί για την «οικογενειακή επιχείρηση» στην ΕΕ· χαιρετίζει το έργο που έχει επιτελεσθεί για έναν ενωσιακό ορισμό για την «οικογενειακή επιχείρηση» και ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την καθιέρωση ενός επίσημου ορισμού, λαμβάνοντας υπόψη το εταιρικό δίκαιο, τις ιδιαιτερότητες εντός των κρατών μελών όσον αφορά τη συμβολή στην κατοχύρωση κοινωνικών δικαιωμάτων, κοινωνικής ασφάλισης, συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, διατάξεων συμμετοχής στη διαχείριση και υγείας και ασφάλειας στην εργασία· τονίζει ότι ένας απλός, σαφής και εύκολα εφαρμόσιμος ορισμός, ο οποίος θα δίνει τη δυνατότητα συγκρίσεων μεταξύ των χωρών, θα συνέβαλλε στην καλύτερη κατανόηση του φαινομένου και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις, θα παρείχε σαφή εικόνα της συμβολής τους στην κοινωνία και θα επέτρεπε τη λήψη συγκεκριμένων και αποτελεσματικών μέτρων·
 2. καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει το έργο της όσον αφορά τη θέσπιση ενός κοινού ενωσιακού ορισμού της «οικογενειακής επιχείρησης», διεξάγοντας μια εκτίμηση αντικτύπου όσον αφορά μια πιθανή αναθεώρηση του ευρωπαϊκού ορισμού των ΜΜΕ που υπάρχει από το 2003, θεωρώντας το μέγεθος μιας οικογενειακής επιχείρησης ως ένα από τα βασικά στοιχεία, δεδομένου ότι μια ενιαία για όλα τα μεγέθη ρυθμιστική προσέγγιση δεν είναι η κατάλληλη για να αντιμετωπίσει τις διαφορετικές ανάγκες των οικογενειακών επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά τη φορολογία και την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, και καταρτίζοντας, από κοινού με τα κράτη μέλη, έναν κατάλογο κοινών δεικτών επί τη βάση των οποίων θα μπορούσε να περιγραφεί μια οικογενειακή επιχείρηση και οι οποίοι θα καθιστούσαν δυνατή την πραγματοποίηση στατιστικών για τη συμβολή των οικογενειακών επιχειρήσεων στην απασχόληση, με στόχο την καλύτερη κατανόηση της ιδιοκτησίας και τη συμβολή στη χάραξη πολιτικών οι οποίες θα διευκολύνουν την πρόσβαση των οικογενειακών επιχειρήσεων στις αγορές και στη χρηματοδότηση· ο ορισμός θα πρέπει να είναι απλός, σαφής και εύκολα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη·

3. καλεί όσους εργάζονται για έναν ενωσιακό ορισμό για την «οικογενειακή επιχείρηση» να διασφαλίσουν ότι ο ορισμός λαμβάνει υπόψη την πολυμορφία που παρουσιάζουν οι οικογένειες στις κοινωνίες της ΕΕ και διασφαλίζει τη μη εισαγωγή διακρίσεων, χωρίς να περιορίζεται στην έννοια μιας οικογένειας που περιλαμβάνει έναν άνδρα, μία γυναίκα και τα βιολογικά τους παιδιά·
4. καλεί τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι η ιδιοκτησία αποτελεί θεμελιώδες ζήτημα για τις οικογενειακές επιχειρήσεις, να εξετάσουν τη θέσπιση αλλαγών στα φορολογικά τους συστήματα και το εταιρικό τους δίκαιο, για να μπορούν οι επιχειρήσεις να μεταβιβάζονται και να διατηρούνται εντός της οικογένειας με αποτελεσματικότερο και ομαλότερο τρόπο· προτείνει, ως ορθές πρακτικές που μπορούν να διαδοθούν και να προαχθούν, τη μείωση των φόρων δωρεάς και κληρονομιάς, την εισαγωγή ευνοϊκών φορολογικών ρυθμίσεων για τα επανεπενδυθέντα κέρδη συγκριτικά με τη μεταχείριση που επιφυλάσσεται στη χρηματοδότηση χρέους, καθώς και ευνοϊκούς όρους για τη χρήση μετοχών άνευ δικαιώματος ψήφου ως τρόπο βελτίωσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση χωρίς απώλεια του ελέγχου της επιχείρησης·
5. σημειώνει ότι η ενδοοικογενειακή μεταβίβαση επιχειρήσεων αποτελεί συχνά μεταβίβαση κοινωνικού και πολιτιστικού κεφαλαίου, καθώς και γνώσεων που δημιουργήθηκαν από γενιά σε γενιά και οι οποίες θα πρέπει να διατηρηθούν και να προωθηθούν· επισημαίνει, ωστόσο, ότι πρόσφατα στοιχεία του 2001 εκτιμούν ότι κάθε χρόνο περίπου 450.000 επιχειρήσεις στην ΕΕ αναζητούν διαδόχους, πράγμα που επηρεάζει έως και 2 εκατομμύρια εργαζόμενους· επιστά την προσοχή στο γεγονός ότι κάθε χρόνο ελλοχεύει ο κίνδυνος της απώλειας περίπου 150.000 εταιρειών και 600.000 θέσεων εργασίας λόγω αναποτελεσματικών μεταβιβάσεων επιχειρήσεων· τονίζει ότι, στο πλαίσιο αυτό, είναι ιδιαίτερα σημαντικές οι ορθές πρακτικές όσον αφορά την έγκαιρη αναγγελία των σχεδίων για τη μεταβίβαση μιας εταιρείας· συνιστά την εξαγορά από εργαζομένους ως μία από τις πιθανές λύσεις στο πρόβλημα της επιχειρησιακής διαδοχής σε αυτές τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ· επισημαίνει ότι κατάλληλα σχεδιασμένα μακροπρόθεσμα μοντέλα οικονομικής συμμετοχής των εργαζομένων (ΟΣΕ) θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στη διατήρηση αυτών των μικρών επιχειρήσεων και στην ενίσχυση των περιφερειακών οικονομιών και της απασχόλησης σε ολόκληρη την ΕΕ·
6. καλεί τις αρμόδιες αρχές σε επίπεδο κρατών μελών να προωθούν την επιχειρηματικότητα και τα προγράμματα «μικροεπιχειρήσεων» σε σχολεία, δεδομένων των μεγάλων δυνατοτήτων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις οικογενειακές επιχειρήσεις· δεδομένου ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις είναι η μεγαλύτερη πηγή επιχειρηματικού δυναμικού και αποτελούν φυσικά φυτώρια μελλοντικών επιχειρηματιών, η ανάγκη ενίσχυσης της καινοτομίας και της προόδου τους είναι ολοένα μεγαλύτερη· τονίζει, επιπλέον, ότι, προκειμένου να αποκτήσει η διαχείριση των οικογενειακών επιχειρήσεων πιο επαγγελματικό χαρακτήρα, είναι απαραίτητο να προαχθεί η επιχειρηματική εκπαίδευση τόσο για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις όσο και για τις υφιστάμενες οικογενειακές επιχειρήσεις και να παρασχεθούν κίνητρα για καινοτομία και πρόοδο, ιδίως σε διευθυντικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης στους τομείς του ανθρώπινου δυναμικού, του προγραμματισμού των σταδιοδρομιών και των διαχειριστικών ικανοτήτων, στοιχεία τα οποία θα συμβάλουν στην προσέλκυση και διατήρηση ενός εργατικού δυναμικού με προσόντα·

7. σημειώνει με ανησυχία ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η ύφεση που επακολούθησε έπληξαν ιδιαίτερα τις ευρωπαϊκές μικροεπιχειρήσεις και ΜΜΕ, πολλές από τις οποίες είναι οικογενειακές επιχειρήσεις, και τονίζει πόσο σημαντικό είναι να βοηθήσει η ΕΕ στην αναθέρμανση της οικονομικής ανάπτυξης, στηρίζοντας τη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας, καθώς και πόσο σημαντικό είναι να προωθηθεί ένα ευνοϊκό κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, τη φορολογία και την προστασία της κοινωνικής ασφάλειας χωρίς αποκλεισμούς για όλους τους φορείς στις δομές των ΜΜΕ· τονίζει ότι η στήριξη με ορθή στόχευση για υγιή αναδιάρθρωση θα μπορούσε να έχει σημαντικά θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, και επισημαίνει, επιπλέον, ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθούν οι διοικητικές διαδικασίες για τις οικογενειακές επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων με τη χρήση λύσεων που συνίστανται στη δημιουργία κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης· τονίζει τις τοπικές δυνατότητες για δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ νέων και αναδυόμενων κλάδων, όπως είναι η κυκλική οικονομία· τονίζει ότι, καθώς η μεταβίβαση της επιχείρησης από τη μία γενεά στην άλλη αποτελεί τη βασική πρόκληση με την οποία βρίσκονται αντιμέτωπες οι οικογενειακές επιχειρήσεις, είναι σημαντικό να βελτιώσουν τα κράτη μέλη το νομικό πλαίσιο της μεταβίβασης οικογενειακών επιχειρήσεων και να διευκολύνουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για αυτές τις μεταβιβάσεις, προλαμβάνοντας έτσι προβλήματα ταμειακής ρευστότητας και αναγκαστικές πωλήσεις και διασφαλίζοντας την επιβίωση της οικογενειακής επιχείρησης· τονίζει, ταυτόχρονα, ότι το νομικό πλαίσιο δεν θα πρέπει να επιτρέπει κανέναν περιορισμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών τους δικαιωμάτων·
8. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις ενημερώνονται καλύτερα για τις ευκαιρίες διεθνούς ανάπτυξης και να βελτιώσουν τις ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών, ιδίως μέσω του προγράμματος EURES, στηρίζοντας τη διασυνοριακή κινητικότητα στις αγορές εργασίας, και να ενισχύσουν με τον τρόπο αυτό τη βιωσιμότητα και την ευημερία των οικογενειακών επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούν σημαντικούς φορείς δημιουργίας θέσεων εργασίας· υπογραμμίζει τη σημασία της υπηρεσίας EURES-T, η οποία παρέχει συμβουλές σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας του εργατικού δυναμικού σε διασυνοριακές περιοχές και βοηθά τους διασυνοριακούς εργαζόμενους ώστε να αντιμετωπίσουν τα νομικά, διοικητικά και φορολογικά προβλήματα που συνδέονται με την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού·
9. επισημαίνει, επιπλέον, την ανάγκη για αντιμετώπιση άλλων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις, όπως είναι οι δυσκολίες στην εύρεση και διατήρηση εργατικού δυναμικού με δεξιότητες, καθώς και τη σημασία της ενίσχυσης της επιχειρηματικής εκπαίδευσης και της ειδικής κατάρτισης για τη διοίκηση οικογενειακών επιχειρήσεων·
10. εφιστά την προσοχή στον σημαντικό ρόλο των οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων στις αγροτικές περιοχές πολλών κρατών μελών, και καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν την επιχειρηματική κατάρτιση που απευθύνεται ειδικά σε αγρότες· ζητεί ειδικότερα, εν προκειμένω, να στηριχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα για νεαρούς επιχειρηματίες που διοικούν οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ώστε να ενισχυθεί η επιτυχής συμμετοχή τους σε αγροτικές και περιφερειακές οργανώσεις·
11. ζητεί από την Επιτροπή να διευκολύνει και να προωθήσει την μακροπρόθεσμη επιβίωση

των οικογενειακών επιχειρήσεων και να δώσει περισσότερη έμφαση στην ανάπτυξη στήριξης και καθοδήγησης για να διευκολύνει τη μεταβίβαση και τη διαδοχή στις οικογενειακές επιχειρήσεις·

12. τονίζει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις έχουν ορισμένες ιδιαιτερότητες λόγω αλληλεπικάλυψης πτυχών της οικογένειας, της ιδιοκτησίας και της επιχείρησης, και ότι οι ιδιαιτερότητες αυτές θα πρέπει να ληφθούν υπόψη· τονίζει, ωστόσο, την ανάγκη να διευθετηθούν ζητήματα εργατικού δικαίου, κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως η βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στα διοικητικά συμβούλια, οι διατάξεις για την ισορροπία επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου και η οικονομική συμμετοχή των εργαζομένων, με έναν δίκαιο και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο·
13. καλεί τα κράτη μέλη να αναζητήσουν εφαρμόσιμες και αποδεκτές λύσεις όσον αφορά τους φόρους κληρονομιάς σε οικογενειακές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η καταβολή των φόρων αυτών δεν οδηγεί σε προβλήματα ρευστότητας της εταιρείας και δεν επηρεάζει αρνητικά τον αριθμό των εργαζομένων ή τη βιώσιμη ανάπτυξη της εταιρείας με ευθύνη της επόμενης γενιάς·
14. καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να αποσκοπεί στην καλύτερη εφαρμογή των υφιστάμενων συστάσεων της ΕΕ¹ όσον αφορά την απλοποίηση του φορολογικού και ρυθμιστικού πλαισίου, προκειμένου να βελτιωθεί το νομικό κλίμα όσον αφορά τη διαδοχή·
15. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν περαιτέρω την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, προκειμένου να συνδράμουν στις μεταβιβάσεις οικογενειακών επιχειρήσεων, ιδίως στο ρυθμιστικό πλαίσιο·
16. κρίνει σκόπιμο να ενθαρρυνθεί η προσφυγή σε επαγγελματίες εξωτερικούς διαχειριστές, προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση της οικογενειακής επιχείρησης·
17. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την οικονομική συμμετοχή των εργαζομένων σύμφωνα με την αυξανόμενη δημόσια αναγνώριση των πλεονεκτημάτων της υπό το φως της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης·
18. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει ενεργά την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο των οικογενειακών επιχειρήσεων όσον αφορά την επιχειρηματικότητα, τις δεξιότητες, την ηγεσία, τη μεταβίβαση και τη διαδοχή· προς τον σκοπό αυτό, ζητεί να χρησιμοποιηθούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές σε επίπεδο κρατών μελών για την προώθηση μιας μονοαπευθυντικής λύσης για τις γυναίκες επιχειρηματίες· ζητεί επίσης τη βελτίωση της πρόσβασης στις δομές παιδικής μέριμνας για τις «μητέρες-επιχειρηματίες»·
19. επιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι η πλειοψηφία των οικογενειακών επιχειρήσεων είναι ΜΜΕ και ότι, κατά συνέπεια, είναι ουσιώδες να εφαρμοσθεί η αρχή της «προτεραιότητας για τις ΜΜΕ», έτσι ώστε να προσαρμοσθεί καλύτερα η ευρωπαϊκή νομοθεσία στις πραγματικότητες και στις ανάγκες αυτών των επιχειρήσεων και να τους

¹ Σύσταση του 1994, ανακοίνωση του 1998 και φόρουμ της Λιλ, οδηγός ορθής πρακτικής του 2003 και ανακοίνωση της Επιτροπής του 2006: Εξασφάλιση της συνέχειας με μια νέα αρχή.

επιτρέπει να επωφεληθούν από προγράμματα χρηματοδότησης και από μέτρα μείωσης της γραφειοκρατίας·

20. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη για ίσους όρους ανταγωνισμού για όλες τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ, με σεβασμό και προαγωγή του μοναδικού χαρακτήρα των οικογενειακών επιχειρήσεων·
21. τονίζει ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις έχουν επίσης ευθύνη για την παροχή κατάλληλων θέσεων κατάρτισης και συγκρίσιμων θέσεων επαγγελματικής εμπειρίας και πρέπει να προάγουν την επιμόρφωση των εργαζομένων στις επιχειρήσεις τους, για να προλαμβάνεται η έλλειψη δεξιοτήτων και να υποστηρίζεται η έννοια της διά βίου μάθησης·
22. υπογραμμίζει τη σημασία που έχουν τα προγράμματα κατάρτισης που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ για επιχειρηματίες μικρών επιχειρήσεων, τα οποία επιτρέπουν στους ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων να προσαρμόζουν τις επιχειρήσεις τους σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον που εξαρτάται από την αυξανόμενη παγκόσμια οικονομική ολοκλήρωση, την εμφάνιση νέων τεχνολογιών και την εστίαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και με οικολογικό χαρακτήρα·
23. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει μια μη νομοθετική ευρωπαϊκή οικογενειακή στρατηγική στην οποία θα λαμβάνεται πλήρως υπόψη ο ρόλος των γονέων στις οικογενειακές επιχειρήσεις, περιλαμβανομένης της κοινωνικής και οικονομικής σημασίας της «μητέρας-επιχειρηματία» (mompreneur), καθώς και της ιδιαίτερης συμβολής των γυναικών αυτών στην εφαρμογή των αρχών που διέπουν τη δίκαιη ηγεσία, την εταιρική κοινωνική ευθύνη και μια νέα, βιώσιμη εργασιακή νοοτροπία·
24. καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει, στο πλαίσιο της ΓΔ Επιχειρήσεων, ειδικό τμήμα για την υποστήριξη και την ενημέρωση των οικογενειακών επιχειρήσεων, το οποίο θα περιλαμβάνει μια μονοαπευθυντική διαδικασία σε κάθε κράτος μέλος με στόχο τη βοήθεια της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και τους πόρους της ΕΕ και την παροχή επιχειρηματικής αρωγής·
25. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συστάσεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο δημιουργίας ενός δίκαιου, φιλικού προς τις οικογενειακές επιχειρήσεις περιβάλλοντος, ιδίως στους τομείς της φορολογίας, της μεταβίβασης επιχειρήσεων και της επιχειρηματικής εκπαίδευσης·
26. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει ενεργά και να διαδώσει πληροφορίες σχετικά με το μοντέλο των οικογενειακών επιχειρήσεων σε όλη την ΕΕ, για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας ενός σημείου επαφής για τις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Επιτροπή και μέσω της ενθάρρυνσης της μεταφοράς τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και μέσω της καλύτερης αξιοποίησης προγραμμάτων όπως το «Erasmus για νέους επιχειρηματίες»·
27. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να παράσχουν ένα σαφές νομικό πλαίσιο για την τυπική και άτυπη περιστασιακή απασχόληση μελών της οικογένειας·
28. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να παράσχουν στους ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων

παρόμοια προστασία κοινωνικής ασφάλειας με αυτή των εργαζομένων, ως κίνητρο για τη μεταβίβαση οικογενειακών επιχειρήσεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	7.5.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 24 - : 20 0 : 3
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber, Κωνσταντίνα Κούνεβα, Георги Пирински
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Georges Bach, Heinz K. Becker, Karima Delli, Tania González Peñas, Marju Lauristin, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Tom Vandenkendelaere
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato

3.3.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

προς την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ευρώπη
(2014/2210(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Daniela Aiuto

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρουσία των γυναικών στις οικογενειακές επιχειρήσεις αυξάνεται και ότι οι γυναίκες αποτελούν σημαντικό ανθρώπινο πόρο λόγω του υψηλού επιπέδου κατάρτισης και των αποδεδειγμένων διαχειριστικών ικανοτήτων τους όταν καθορίζουν στρατηγικές, λαμβάνουν αποφάσεις, διοικούν επιχειρήσεις και επιλύουν προβλήματα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη, ωστόσο, ότι είναι πολύ λίγες οι πληροφορίες σχετικά με την εργασία των γυναικών σε οικογενειακές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι δεν υπάρχει επαρκής στοιχειοθέτηση της ίδιας της έννοιας της οικογενειακής επιχείρησης·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις, οι οικογενειακές ανεξάρτητες επιχειρήσεις και οι αντίστοιχες νεοσύστατες επιχειρήσεις αποτελούν σημαντική ευκαιρία για τη σταδιοδρομία και την προσωπική ανάπτυξη των γυναικών, παρά το ότι το γεγονός αυτό δεν αναγνωρίζεται, διότι δεν υπάρχουν γυναικεία πρότυπα αναφοράς προς τήρηση·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στη συμμετοχή τους στις οικογενειακές επιχειρήσεις και υφίστανται διαχωρισμό με βάση το φύλο, τόσο «κάθετο» όσο και «οριζόντιο», παρά το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσής τους, δεδομένου ότι αντιστοιχούν στο 60% των αποφοίτων πανεπιστημίου·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε πολλές χώρες, το πρόβλημα είναι ότι η κοινωνία διέπεται από μια παράδοση ανδρικής κυριαρχίας σε όλους τους τομείς της ζωής και όχι μόνο στον

χώρο εργασίας·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις αποτελούν επιτυχημένο μοντέλο διότι εφαρμόζουν στην πράξη την αρχή της περιβαλλοντικής-κοινωνικής κυκλικής οικονομίας και διότι στο πλαίσιο αυτό οι γυναίκες, χάρη στον ηγετικό τους ρόλο, συμβάλλουν στην επιχειρηματική σκέψη·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στην ΕΕ κερδίζουν, κατά μέσο όρο, 16% λιγότερο ανά ώρα συγκριτικά με τους άνδρες, ότι υπάρχουν ελάχιστες γυναίκες σε υψηλόβαθμες και ηγετικές θέσεις και ότι εφαρμόζονται διαφορετικές εργασιακές πρακτικές και μισθολογικά συστήματα σε άνδρες και γυναίκες, πράγμα που δυσχεραίνει την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών, την πλήρη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας και την ισορροπία επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά ο ρόλος των γυναικών είναι αφανής ή εικονικός και ότι δεν αναγνωρίζεται σωστά η εργασιακή και η μισθολογική τους κατάσταση, πράγμα που έχει σοβαρές επιπτώσεις στις ασφαλιστικές τους εισφορές, στις συντάξεις και στις κοινωνικές τους παροχές, καθώς και σε επίπεδο αναγνώρισης των δεξιοτήτων τους, όπως φαίνεται από τα στοιχεία σχετικά με το χάσμα ως προς τις αμοιβές και τις συντάξεις των δύο φύλων¹·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, οι γυναίκες συχνά αναγκάζονται να παίζουν εικονικό ρόλο, είτε για λόγους φορολογικής σκοπιμότητας είτε λόγω νομικών εμποδίων που απαγορεύουν σε έναν άνδρα επιχειρηματία να αναλάβει οιοδήποτε ρόλο στην επιχείρηση ή να έχει την κυριότητά της·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες έχουν δυσκολία πρόσβασης στη διαδοχή στις οικογενειακές επιχειρήσεις, διότι προτιμάται ο αρσενικός απόγονος ενώ πολύ συχνά τα κορίτσια αποκλείονται·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μητέρες που θέλουν να είναι συγχρόνως και επιχειρηματίες συχνά αναγκάζονται να περιθωριοποιήσουν τον ρόλο της μητέρας ή ακόμη και να παραιτηθούν από τη μητρότητα για να αναλάβουν την επιχείρηση·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 60% όλων των επιχειρήσεων στην ΕΕ είναι επιχειρήσεις που τελούν υπό οικογενειακή διαχείριση ή ανήκουν στην οικογένεια·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξασφάλιση ικανής ηγεσίας της οικογένειας από γενιά σε γενιά είναι μία από τις βασικές ανησυχίες για τις οικογενειακές επιχειρήσεις και ότι τα στερεότυπα για τα δύο φύλα ευνοούν τους γιους έναντι των θυγατέρων στη διαδοχή στην οικογενειακή επιχείρηση·
- ΙΔ. επισημαίνοντας ότι μια ομαλά λειτουργούσα οικογενειακή επιχείρηση συνιστά καίριο παράδειγμα που έχει σημασία για τη βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας και για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς στην Ευρώπη·
1. ζητεί ουσιαστικότερη εφαρμογή και υλοποίηση μέτρων τα οποία θα διασφαλίζουν ίσες

¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_pay_gap/140319_gpg_el.pdf

ευκαιρίες και ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και σταδιοδρομίας, και μέτρων θετικής δράσης για την προαγωγή της συμμετοχής του υποεκπροσωπούμενου φύλου, με σκοπό την πρόληψη του κάθετου και οριζόντιου διαχωρισμού και των ανισοτήτων στις αποδοχές και στις θέσεις εργασίας (αφάνεια και εικονική συμμετοχή), ιδίως σε σχέση με τα καθήκοντα διαχείρισης, τις θέσεις ευθύνης και τους ηγετικούς ρόλους, και θα παρέχουν σε άνδρες και γυναίκες ίδιες ευκαιρίες, κοινωνικά δικαιώματα, πρόσβαση στην υγεία, μισθούς και συντάξεις·

2. τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η αναγνώριση των δεξιοτήτων των γυναικών που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο οικογενειακών επιχειρήσεων, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να σταδιοδρομήσουν σε άλλους τύπους επιχειρήσεων·
3. ζητεί να καθιερωθεί ένας σαφής ορισμός των οικογενειακών επιχειρήσεων σε όλα τα κράτη μέλη, που θα αποτελεί έγκυρη βάση σταδιοδρομίας και για τα δύο φύλα, όπως συνιστά η τελική έκθεση της επισκόπησης της ομάδας ευρωπαϊών εμπειρογνομώνων για θέματα οικογενειακών επιχειρήσεων του 2009·
4. τονίζει την ανάγκη να προστατευθεί το δικαίωμα των γυναικών στη διαδοχή στην επιχείρηση, σε ίση βάση με τους άνδρες, με την προώθηση μιας νοοτροπίας δικαιοσύνης που θα αναδεικνύει τον επιχειρηματικό ρόλο των γυναικών στις οικογενειακές επιχειρήσεις, σε θέσεις διαχείρισης, ευθύνης και ηγεσίας, και θα δημιουργεί ένα πλαίσιο με το οποίο θα εξασφαλίζεται ευημερία στις γυναίκες επιχειρηματίες και στις οικογενειακές επιχειρήσεις και θα ανταμείβεται η επιχείρηση·
5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πρεσβειρών Γυναικείας Επιχειρηματικότητας και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Καθοδήγησης για Γυναίκες Επιχειρηματίες ούτως ώστε να γίνουν ευρύτερα γνωστά·
6. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι γυναίκες στη διαχείριση οικογενειακών αγροτικών επιχειρήσεων και καλεί τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν μέτρα για την επιχειρηματική κατάρτιση που θα προορίζονται ειδικά για τις αγρότισσες, προκειμένου να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών στις οικογενειακές αγροτικές επιχειρήσεις· ζητεί ειδικότερα, εν προκειμένω, να στηριχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα για διαχειρίστριες οικογενειακών αγροτικών επιχειρήσεων, για να ενισχυθεί η επαγγελματική συμμετοχή των γυναικών σε αγροτικές και περιφερειακές δομές·
7. τονίζει την ανάγκη εξασφάλισης των καλύτερων δυνατών συνθηκών εργασίας όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας·
8. συνιστά την προβολή του προτύπου της «μητέρας-επιχειρηματία» που θα εγγυάται το δικαίωμα σε άδεια μητρότητας και θα αναγνωρίζει οικονομικά πλεονεκτήματα για την ισορροπία οικογενειακών και επιχειρηματικών υποχρεώσεων· ζητεί μέτρα για τη στήριξη της οικογενειακής απασχόλησης και των υπηρεσιών φύλαξης των παιδιών στο σπίτι, προκειμένου να μπορούν οι γυναίκες επιχειρηματίες να συνδυάζουν την επαγγελματική με την οικογενειακή τους ζωή·
9. τονίζει ότι η παροχή περισσότερων ευκαιριών για τις γυναίκες σε οικογενειακές επιχειρήσεις θα είναι επωφελής τόσο για τις γυναίκες όσο και για τις επιχειρήσεις·

10. ζητεί να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα για την πρόληψη και την τιμωρία πράξεων κακομεταχείρισης ή καταναγκασμού, καταστάσεων εκβιασμού και/ή υποταγής, ή βίας κατά των γυναικών στον εργασιακό χώρο, υπενθυμίζοντας ότι, πέραν της σωματικής βίας, ο διαχωρισμός και η διάκριση αποτελούν επίσης μορφές ψυχικής κακοποίησης ή ψυχολογικής βίας·
11. υπενθυμίζει για μια ακόμη φορά στα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές τη σημασία της επαρκούς παροχής υπηρεσιών ποιότητας σε προσιτό κόστος για τη φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων και άλλων εξαρτώμενων ατόμων, καθώς και της παροχής φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις ή άλλων αντισταθμίσεων, για να βοηθούνται οι άνδρες και γυναίκες που εργάζονται ως μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι ή στη διοίκηση οικογενειακών επιχειρήσεων να εξισορροπούν τον οικογενειακό και επαγγελματικό βίο·
12. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει μελέτη και στατιστική ανάλυση σχετικά με την παρουσία των γυναικών στις οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ευρώπη·
13. υπογραμμίζει την ανάγκη για χωριστές και επαρκώς αμειβόμενες περιόδους μητρότητας και πατρότητας και γονικής άδειας, οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργαζομένων, των αυτοαπασχολούμενων και των επιχειρηματιών·
14. συνιστά στην ΕΕ και στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών και να εξετάζουν και να ενσωματώνουν προδραστικά μέτρα για την προαγωγή της συμμετοχής του υποεκπροσωπούμενου φύλου, καθώς και για την προώθηση της πρόσβασης των γυναικών στην επαγγελματική κατάρτιση κάθε φορά που νομοθετούν σε θέματα οικογενειακών επιχειρήσεων, ιδίως στο πλαίσιο της οδηγίας για τις γυναίκες στα διοικητικά συμβούλια·
15. υπογραμμίζει ότι η εξάλειψη όλων των ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών που εργάζονται σε οικογενειακές επιχειρήσεις θα αποφέρει οφέλη για την οικονομία και την κοινωνία γενικότερα· υπενθυμίζει ότι η στρατηγική για την ισότητα ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες για την περίοδο 2010-2015 έχει ως στόχο την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών στο 75%, που είναι και ο στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», και ότι ο στόχος αυτός περιλαμβάνει και τις ομάδες γυναικών που παρουσιάζουν τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης·
16. τονίζει την ανάγκη θέσπισης πλαισίων στήριξης για ιδιοκτήτριες-διευθύντριες οικογενειακών επιχειρήσεων, προκειμένου να ενισχυθεί η αυτοπεποίθηση και η αυτοαποτελεσματικότητά τους·
17. εμμένει στην άποψη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις υποχρεούνται να διασφαλίζουν ίση μεταχείριση και ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες στην εργασία, στη διοίκηση των επιχειρήσεων και στη λήψη αποφάσεων και ότι, για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή οιασδήποτε μορφής διακρίσεων και για την προώθηση της ισότητας των φύλων·
18. υπογραμμίζει την ανάγκη να υποβληθούν συγκεκριμένες προτάσεις με στόχο την επίτευξη καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικού, οικογενειακού και ιδιωτικού βίου, με την υποστήριξη, μεταξύ άλλων, ενός πιο ισορροπημένου επιμερισμού των επαγγελματικών, οικογενειακών και κοινωνικών ευθυνών μεταξύ ανδρών και γυναικών,

ιδίως σε ό, τι αφορά την παροχή βοήθειας σε εξαρτώμενα άτομα και τη φροντίδα των παιδιών· επισημαίνει ότι η βελτίωση των δυνατοτήτων των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών δεν εξαρτάται μόνο από δημόσιες πολιτικές για τη δημιουργία υποδομών, αλλά και από την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις ώστε να προσφέρουν τέτοιες λύσεις· επισημαίνει ότι η ελαστικότητα των ωραρίων και της οργάνωσης της εργασίας, καθώς και η μερική απασχόληση, μπορούν να αποτελέσουν μία από τις λύσεις για τη βελτίωση της εν λόγω ισορροπίας·

19. ζητεί από το Συμβούλιο να καταλήξει σε συμφωνία το ταχύτερο και να εγκρίνει την οδηγία για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών, ούτως ώστε όλες οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, περιλαμβανομένων των οικογενειακών επιχειρήσεων, να επιτύχουν τον στόχο για ελάχιστο ποσοστό 40% γυναικών στα διοικητικά τους συμβούλια.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	26.2.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 21 - : 3 0 : 3
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Daniela Aiuto, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Vicky Maeijer, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Ernest Urtsun, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Inés Ayala Sender, Linnéa Engström, Eleonora Forenza, Constance Le Grip, Dubravka Šuica, Marc Tarabella, Κωνσταντίνα Κούνεβα
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Rosa D'Amato, José Inácio Faria

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.6.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 48 -: 5 0: 5
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Philippe De Backer, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, András Gyürk, Roger Helmer, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Nadine Morano, Dan Nica, Aldo Patriciello, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Miloslav Ransdorf, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Miguel Urbán Crespo, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Εύα Καϊλή, Владимир Уручев
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Michał Boni, David Coburn, Miriam Dalli, João Ferreira, Gerben-Jan Gerbrandy, Françoise Grossetête, Janusz Korwin-Mikke, Constanze Krehl, Olle Ludvigsson, Piernicola Pedicini, Indrek Tarand, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Σοφία Σακοράφα, Μαρία Σπυράκη
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Marietje Schaake, Bart Staes